

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गीको पत्रिका



# साझाकुरा

## राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakaranews.com

### स्तन क्यान्सरका लक्षण

- स्तन वा काखीमुनि नदुख्ने गिर्खा वा गांठो देखिनु,
  - स्तनको छालामा निको नहुने घाउ आउनु,
  - स्तनको आकारमा परिवर्तन हुनु,
  - स्तनको छाला सुन्तलाको बोक्राजस्तो खस्रो हुनु,
  - स्तनको मुन्टो भित्र जानु,
  - स्तनको मुन्टोबाट रगत वा पिप बग्नु,
  - स्तन दुख्नु वा सुनिनु,
- यस्ता कुनै पनि लक्षण देखिए चिकित्सकसँग तुरुन्तै परामर्श गरौं ।



नेपाल सरकार  
विज्ञापन बोर्ड

## मकवानपुरमा प्रतिनिधिसभा सदस्यमा ४४ को उम्मेदवारी दर्ता

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ६ माघ / आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि मकवानपुरमा प्रत्यक्षतर्फ ४४ जनाले उम्मेदवारी दर्ता गरेका छन् ।

मंगलबार हेटौंडा-११ स्थित मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय र निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा उपस्थित भई उम्मेदवारी दर्ता गरिएको मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले जनाएको छ । निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ बाट १३ राजनीतिक दलका उम्मेदवार र १० जना स्वतन्त्र गरी कुल २३ जनाको उम्मेदवारी परेको छ । यसक्षेत्रमा ने पाली काँग्रेसबाट महालक्ष्मी उपाध्याय 'डना', नेकपा एमालेबाट रामेश्वर राना, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट विजय गौतम तथा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीबाट दीपकबहादुर सिंहले उम्मेदवारी दर्ता गराएका छन् ।

यस्तै, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट प्रकाश गौतम, श्रम संस्कृति पार्टीबाट विद्या श्रेष्ठ, उज्यालो नेपाल पार्टीबाट सुरेन्द्र लामा, प्रगतिशील लोकतान्त्रिक पार्टीबाट तेजप्रसाद उप्रेती, नेपाल मजदुर किसान पार्टीबाट रञ्जना सुवाल, नेकपा माओवादीबाट महेश नेपाली, जनता समाजवादी पार्टीबाट रुपक लामा, एकल निर्वाचन चिन्हसहित जनता समाजवादी पार्टीबाट दीपक सिलवाल, नेशनल मंगोल अर्गनाइजेसनबाट युवराज स्याङतानले उम्मेदवारी दिएका छन् ।

निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ बाट अमर दंगल, अमिक परिवार, टीकाप्रसाद चौलागाईं, प्रमिला कुमारी खतिवडा, मिठु पुलामीगर, राकेशकुमार शर्मा, राजकुमार खड्का, राजाराम बोगटी, शिला सुवेदी र ज्ञानसागर लामाले स्वतन्त्र



उम्मेदवारी दर्ता गराएका छन् । यस्तै, प्रतिनिधिसभा मकवानपुर निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २ बाट १६ राजनीतिक दलका उम्मेदवार र ५ जना स्वतन्त्र गरी २१ जनाले उम्मेदवारी दर्ता गराएका छन् ।

यस क्षेत्रमा नेपाली काँग्रेसबाट जिल्ला पार्टी सभापति समेत रहेका बुद्ध लामा, नेकपा एमालेबाट महेश वर्तौला र नेकपाबाट लवशेर विष्टले उम्मेदवारी दिएका छन् । राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीबाट रामबहादुर थोकर, श्रम संस्कृति पार्टीबाट युनिश लामा स्याङतान, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट प्रशान्त उप्रेती, उज्यालो पार्टी नेपालबाट प्रवीणकुमार स्याङतान, राष्ट्रिय जनमोर्चाबाट निरबहादुर सिन्तान, प्रलोपा पार्टीबाट सन्तोष विष्ट, नेशनल मंगोल अर्गनाइजेसनबाट हीरालाल स्याङतान, नेपाल मजदुर किसान पार्टीबाट सरोज तामाङ, नेकपा माओवादीबाट राम घलान 'वाटर' तथा संयुक्त नागरिक पार्टीबाट

शुभराज प्रजाले उम्मेदवारी दर्ता गराएका छन् । यस्तै, आमजनता पार्टीबाट सूर्य राई र जनता समाजवादीबाट छुबिलाल वाइबाले एकल चुनावचिन्ह लिएर उम्मेदवारी दिएका छन् ।

क्षेत्र नम्बर २ बाट अमृत बल, कुष्णाराम श्रेष्ठ, प्रतिक्षा बानियाँ, रमेश आचार्य र सीतामाया बल समेत ५ जनाले स्वतन्त्र उम्मेदवारी दिएका छन् । उम्मेदवारको विरोधमा उजूरी माघ ७ गते बिहान १० बजेदेखि ३ बजेसम्म गर्न सकिने प्रदेश निर्वाचन कार्यालयका प्रमुख हरिप्रसाद ढकालले जानकारी दिए ।

त्यसैगरी मनोनयनपत्र र उजूरीउपर जाँचबुझ गरी निर्णय गर्ने कार्यक्रम माघ ७ र ८ गते रहेको छ । उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन माघ ८ गते साँझ ५ बजेदेखि ७ बजेसम्म छ भने उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिने कार्यक्रम माघ ९ गते बिहान १० बजेदेखि दिउँसो १ बजेसम्म रहेको

छ । ढकालका अनुसार उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन माघ ९ गते ३ बजेसम्म र उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह सोही दिन साँझ ७ बजेसम्म प्रदान गरिने कार्यालयले जनाएको छ । मतदान भने फागुन २१ गते बिहान ७ बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म रहेको छ ।

**मकवानपुरमा ३ लाख १५ हजारभन्दा बढी मतदाता**  
प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा मकवानपुरमा ३ लाख १५ हजार भन्दा बढी मतदाताले मतदान गर्ने छन् । प्रदेश निर्वाचन कार्यालयका अनुसार मकवानपुरमा कुल मतदाता संख्या ३ लाख १५ हजार ३३४ कायम रहेको छ ।

निर्वाचन कार्यालयका सूचनाअधिकारी ताराप्रसाद आचार्यका अनुसार प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०७९ पछि मकवानपुरमा १४ हजार

६०१ जना मतदाता थपिएका छन् । सबैभन्दा धेरै मतदाता हेटौंडा उपमहानगरमा ७ हजार १६३ थप भएका छन् । मनहरी गाउँपालिकामा एक हजार ४६८, थाहा नगरपालिकामा एक हजार ४१५ मतदाता थपिएका छन् भने बकैया गाउँपालिकामा ८१७, बागमती गाउँपालिकामा ८४०, मकवानपुर गढी गाउँपालिकामा ७५४ र भीमफेदी गाउँपालिकामा ६९३ मतदाता थपिएका छन् ।

त्यस्तै, इन्द्रसरोवर गाउँपालिकामा ३७३, कैलाश गाउँपालिकामा ३६३ र रक्सिराङ गाउँपालिकामा २३५ मतदाता थपिएको निर्वाचन कार्यालयले जनाएको छ । मतदाता संख्या वृद्धि भएसँगै जिल्लामा मतदान केन्द्र पनि थप गरिएको छ ।

मतदानस्थल भने साविककै कायम राखिए पनि मतदान केन्द्र १० वटा थप गरिएको सूचनाअधिकारी आचार्यले जानकारी दिए । मतदाता विवरण अनुसार प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ मा एक लाख ५८ हजार ४३५ र निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २ मा एक लाख ५६ हजार ८९९ मतदाता रहेका छन् ।

जिल्लाभर कुल मतदाता मध्ये महिला एक लाख ५३ हजार ३७६, पुरुष एक लाख ६१ हजार ९५३ र अन्य ५ जना रहेका छन् । अद्यावधिक तथा दाबीविरोधको क्रममा निर्वाचन कार्यालयले मतदाता सूचीबाट ८८५ नाम हटाएको छ । मृत्यु भएका २१ जना मतदाता तथा दोहोरो नाम रहेका ६८३ जनाको नाम सूचीबाट हटाइएको कार्यालयले जनाएको छ ।

### महिलाका लागि लिङ्गमा आधारित हिंसासम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ६ माघ / हेटौंडा-९ मा महिलाका लागि 'लिङ्गमा आधारित हिंसा' विषयक सचेतनामूलक कार्यक्रम मंगलबार सम्पन्न भएको छ ।

सिआन पुनर्स्थापना केन्द्रद्वारा सञ्चालित तथा रिक्भरिड नेपाल र भिभ हेल्थकेयरको सहयोगमा महिलाका लागि ड्रप इन सेन्टरमाफर्त कार्यक्रम आयोजना गरिएको हो ।

महिला समूहका ४० जनाको सहभागितामा सम्पन्न कार्यक्रममा रिक्भरिड नेपाल तथा वीडीएसका प्रतिनिधि किरण थापाले सहजीकरण गरेका थिए । कार्यक्रममा दुर्वसनका कारण हिंसाको जोखिममा परेका महिला, पुरुष तथा तेश्रो

लिङ्ग समुदायका विषयमा विस्तृत प्रस्तुति दिइएको थियो ।

कार्यक्रममा सिआन पुनर्स्थापना केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक शौजन डिप्सी, डिआईसी फोकल पर्सन तान्या अगवाल, रिक्भरिड नेपालका कार्यसमिति सदस्य निरञ्जन तामाङ र रोशन सिलवाल, प्रदेश फोकल पर्सन मनिशमान श्रेष्ठको उपस्थिति रहेको थियो ।

कार्यक्रमपश्चात सहभागी महिलाहरूले यस्ता कार्यक्रमबाट आफ्नो चेतनास्तर उल्लेखनीय रूपमा बढेको प्रतिक्रिया दिएका छन् । आयोजक संस्थाले लिङ्गमा आधारित हिंसाविरुद्ध जनचेतना फैलाउन यस्ता कार्यक्रमले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विश्वास व्यक्त गरेको छ ।

## बागमती सरकारले भक्तपुर अस्पतालमा सुविधासम्पन्न भवन बनाउने



साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ६ माघ / बागमती प्रदेश सरकारको सहयोगमा भक्तपुर अस्पताल परिसरमा आधुनिक एवं सुविधासम्पन्न नयाँ भवन बन्ने भएको छ ।

भक्तपुर अस्पताल स्थापना भएको १२१ वर्षपछि प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने ६२ करोडको लागानीमा नयाँ भवन बन्न लागेको हो । सेवाप्राप्तिमा बाधक विगत तीन वर्षदेखि प्रदेशस्तरमा उत्कृष्ट बन्नु सफल यो अस्पतालको नयाँ भवन निर्माण भएपछि विशेषगरी काठमाडौं उपत्यकामा तीन जिल्ला र काभ्रेपलाञ्चोकसहित पूर्वका जनतालाई राहत मिल्ने बागमती प्रदेश सरकारका स्वास्थ्यमन्त्री किरण थापाले जानकारी दिएका छन् ।

स्वास्थ्य मन्त्री थापाले भने, 'बागमती प्रदेश सरकारको प्राथमिकतामा रहेको भक्तपुर अस्पतालको भवन निर्माणको काम सुनिश्चित भएको छ । भक्तपुर अस्पताललाई बागमती प्रदेशकै नमूना अस्पताल बनाउने उद्देश्यले मिहेनतका साथ बजेट सुनिश्चित गरी विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डिपिआर) पारित गरेका छौं, अब गुणस्तरमा सम्मूला नगरी तोकिएको समयभित्रै नयाँ भवन निर्माण गर्नेतर्फ हामी सबैको ध्यान जान आवश्यक

छ ।' उनले अस्पतालको नयाँ भवन वातावरण एवम् प्रविधिभैत्री, भूकम्पप्रतिरोधी ढाँचामा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार भक्तपुरको पुरानो एवं परम्परागत शैलीमा भवन निर्माण गरिने बताए ।

बिरामी र सेवाग्राहीलाई सहज हुनेगरी अस्पतालको नयाँ भवनमा प्रतीशालय, अपाङ्गमैत्री संरचना, लिफ्ट, पार्किङ तथा हरित क्षेत्रको व्यवस्था गरिने भएको जानकारी दिँदै मन्त्री थापाले भवन निर्माणसँगै अस्पतालमा मुटु तथा न्यूरोसम्बन्धी विशेषज्ञ सेवासमेत विस्तार गरिने योजना रहेको बताए ।

प्रदेशका संस्कृति तथा पर्यटनमन्त्री सुरेश श्रेष्ठले सेवाग्राहीको चापसहित गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्दै आएको बागमती प्रदेशस्थित भक्तपुर अस्पतालको नयाँ बनाउन लागेको बताए । उनले भवन निर्माण प्रक्रियामा पारदर्शिता, गुणस्तर र जवाफदेहितामा कुनै सम्झौता नहुने स्पष्ट पारे ।

यसैगरी बागमती प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालयका सचिव डा.सुमित्रा गौतमले नयाँ निर्माण हुने प्रदेश अस्पताल भवनमा अत्याधुनिक एवं आकस्मिक, आईसियु र एनआइसियु कक्ष, प्रसूति तथा स्त्रीरोग विभाग, सर्जरी ब्लक, आधुनिक प्रयोगशाला,

डिजिटल एक्स-रे, सिटी स्क्यान, एमआरआई, मुटु तथा न्यूरो सेवा सञ्चालन हुने जानकारी दिइन् । स्वास्थ्य सचिव डा.गौतमले भनिन्, 'अस्पतालको डिपिआरअनुसार निर्माणकार्य चरणबद्धरूपमा अधि बढाइनेछ, निर्धारित समयभित्रै भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

स्थानीय जनप्रतिनिधि, अस्पताल व्यवस्थापन समिति र स्वास्थ्यकर्मीले यस योजनालाई ऐतिहासिक उपलब्धिकारणमा लिँदै नयाँ भवन निर्माणपछि भक्तपुर अस्पताल प्रदेशकै प्रमुख 'रेफरल' अस्पतालको रूपमा स्थापित हुने विश्वास लिएका छौं ।'

अस्पतालका कार्यकारी निर्देशक डा. सुरेन्द्र भट्टले बागमती प्रदेशका मन्त्री तथा सचिव समितिले उच्चस्तरीय पदाधारीसँग भवनको वास्तुकारणमक डिजाइन, सेवा विस्तारको खाका, लागत व्यवस्थापन, निर्माण प्रक्रिया र समयसीमा लगायतका विषय वस्तुबारे छलफल भएको जानकारी दिए । डा. भट्टले नयाँ जमिन नभएपछि अस्पतालको हाल प्रशासन र अन्तरङ्ग सेवा सञ्चालन भइरहेको पुरानो भवन र भवनसँगै रहेको जग्गामा नयाँ भवन निर्माण गर्न लागेको बताए ।

## क्षयरोग निवारण संस्थामा प्रधान पदस्थापित



साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ६ माघ /नेपाल क्षयरोग निवारण संस्था जिल्ला शाखा मकवानपुरको सभापतिमा सजनलाल प्रधान पदस्थापित भएका छन् ।

मंगलबार सम्पन्न संस्थाको प्रथम पदस्थापन कार्यक्रमबाट प्रधान सभापतिमा पदस्थापित भएका हुन् । २०८२ पुष १५ गते सम्पन्न संस्थाको प्रथम भेलाबाट प्रधानको अध्यक्षतामा १३ सदस्यीय कार्यसमिति सर्वसम्मत चयन भएको थियो ।

नेपाल क्षयरोग निवारण संस्था मकवानपुर शाखाको उपसभापतिमा विश्वनारायण श्रेष्ठ, सचिवमा गंगाप्रसाद पौडेल, कोषाध्यक्षमा सिर्मिना श्रेष्ठ र सहसचिवमा विकास बजाचार्य पदस्थापित भएका हुन् ।

त्यसैगरी सदस्यहरूमा लक्ष्मी श्रेष्ठ, सरोज चौलागाईं, प्रमिला खतिवडा, सुष्मा मैनाली, निगेन्द्रलाल श्रेष्ठ, विनोद पण्डित, डा. सगर मैनाली र विन्तीकुमारी श्रेष्ठ रहेका छन् ।

नेपाल क्षयरोग निवारण संस्थाको केन्द्रीय अध्यक्ष देवेन्द्रबहादुर प्रधानको प्रमुख आतिथ्यतामा कार्यक्रम भएको हो । कार्यक्रममा प्रमुखअतिथि प्रधानले क्षयरोगविरुद्धको सचेतना जगाउने उद्देश्यले संस्था दर्ता भएको र यसको मुख्य अभियानमा सहयोग गर्नका लागि जिल्लामा शाखा गठन भएको बताए ।

क्षयरोगको विषयमा जानकारी नहुँदा आमजनताले पाएको पीडालाई कम गर्नका लागि संस्थाले काम गर्नुपर्ने उनले बताए । स्थानीय

सरकारसँग समन्वय गर्दै ग्रामीणभेगमा रहेका जनतालाई क्षयरोगबारे जनचेतना जगाउने अभियान सञ्चालन गर्न उनले शाखालाई अनुरोध गरे ।

कार्यक्रममा जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुरका मनिर आलम, नेपाल क्षयरोग निवारण संस्था जिल्ला शाखा ललितपुरका सचिव शम्भुगोविन्द ताम्राकार, नेपाल औषधि व्यवसायी संघ ललितपुरका अध्यक्ष इन्द्रवीर महर्जन, संस्थाको निर्वाचनअधिकृत सप्राटमान जोशी, सल्लाहकार विजेन्द्र अग्रवालगायतको आतिथ्यता रहेको थियो । कार्यक्रममा संस्थाको निर्वाचन अधिकृत जोशीले निर्वाचितहरूलाई प्रमाणपत्र वितरण गरेका थिए ।

**SAVE UPTO 70% OFF ON MAINTENANCE COST**

PREMIUM PACKAGE

ONE TIME COST

PICK & DROP

30% DISCOUNT IN LABOR FOR ENGINE REPAIR

15% DISCOUNT IN PARTS

साथ एक दशकको सहयात्रा विश्वासको

दशौं Suzuki प्रती देखाउनुभएको विश्वास र साथका लागि हामी हार्दिक आभार प्रकट गर्दछौं । तपाईंहरूको निरन्तर विश्वास र अग्रेसरले हामीलाई हरेक चारैतिर उत्कृष्ट सेवा र सुविधा प्रदान गर्न प्रेरित गर्दै आएको छ ।

हामी विश्वस्त छौं जो सहयात्रा अंक सुदृढ हुँदै आगामी दिनहरूमा सुमधुर सञ्चालन पारित हुनेछ ।

यही अनुभव साथलाई सन्तान गर्दै, Suzuki ले तपाईंहरूका लागि विशेष Offer तयारको छ । अब तपाईंहरूको अनुभव Suzuki गाडीको AMC सरदरमा पाउनुहोस् थप सुविधा र फाइदाहरू ।

Authorized Service Point in Hetauda

**Himalayan Motors Pvt.Ltd.**

हेटौंडा-२, चौकीटोल, ०५७-५२०३३३, ९८२४२२०९६४, ९८०२५६८२७०

### काठमाडौं टप टेलर्स अब टीसीएन रोडमा...

विगत लामो समयदेखि मेनरोड बुद्धचोकमा रहेर तपाईंको सेवामा समर्पित काठमाडौं टप टेलर्स अब हेटौंडा-१० सीमा चोकबाट टीसीएन रोडतर्फ दुईसय मिटर पश्चिम दार्जैण्टर्बर्जर पेन्टको डिलरसँगै सरेको जानकारी जराउँदछौं ।

प्रो. विष्णुलाल महर्जन

९८४५०२२६५५



## उम्मेदवारको उत्साहजनक मनोनयन

आगामी फागुन २१ मा हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि प्रत्यक्षतर्फ मकवानपुरमा आज उम्मेदवारको मनोनयन दर्ता सम्पन्न भएको छ । मनोनयन कतै उत्साहपूर्वक भएको छ भने कतै निराशाजनक भएको छ । मतदाताले रचाएका नेताले टिकट नपाएका कारण निराशा पनि देखिएको छ । मनोनयनपत्र र उजुरीउपर जाँचबुझ गरी निर्णय गर्ने कार्यक्रम माघ ७ र ८ गते रहेको छ । उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन माघ ८ गते साँझ ५ बजेदेखि ७ बजेसम्म रहेको छ । अबको अर्धदिन दलहरूबीच सेटिङ गर्ने र एकले अर्कोलाई समर्थन गरी उम्मेदवारी फिर्ता लिने काम हुनेछ । केही उम्मेदवारले निर्वाचन हुने मिति भन्दा केही समय अघि पनि अर्कोलाई समर्थन गरेर आफू पछाडि हट्टे गरेका छन् । बिगतमा भएको निर्वाचन भन्दा यो निर्वाचनको मतपरिणाम निकै फरक आउन सक्ने आँकलन गरिएको छ । पुराना दलका नेतासँग निराशा बनेका मतदाता नयाँ अनुहारलाई मौका दिने सोचाइमा रहेको पाइन्छ । दुईवटा निर्वाचन क्षेत्र रहेको मकवानपुरमा मंगलबार बिहान १० बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म ४४ जनाले मनोनयन दर्ता गराएका छन् । माघ २ गते नै हेटौँडा-११ स्थित प्रादेशिक कृषि थोकबजारमा मुख्य निर्वाचन अधिकृत र निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय स्थापना भएको थियो ।

निर्वाचन कार्यसम्पादन गर्नको लागि मुख्य निर्वाचन अधिकृतमा जिल्ला न्यायाधीश गीता श्रेष्ठ र निर्वाचन अधिकृतमा जिल्ला सरकारी वकिलको कार्यालय मकवानपुरका जिल्ला न्यायाधीशका देवेन्द्रराज आचार्यलाई नियुक्त गरिएको छ । मकवानपुरको निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ मा श्रेष्ठ र निर्वाचन क्षेत्र २ मा आचार्यलाई खटाइएको हो । प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा मकवानपुरमा ३ लाख १५ हजारभन्दा बढी मतदाता सहभागी हुने सम्भावना छ । प्रदेश निर्वाचन कार्यालयका अनुसार मकवानपुरमा कुल मतदाता संख्या ३ लाख १५ हजार ३३४ कायम रहेको हो । मकवानपुरमा १ सय ६७ मतदानस्थल र ३ सय ७४ मतदान केन्द्र तोकिएका छन् । निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ मा ६२ मतदानस्थल र १७८ मतदान केन्द्र रहेका छन् भने निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २ मा १ सय ५ मतदानस्थल र १९६ मतदान केन्द्र रहेका छन् । निर्वाचन आयोगले उम्मेदवारी दर्ता गर्दा आवश्यक कागजातसहित आउन अपिल गरेको थियो । निर्वाचनमा भाग लिने उम्मेदवारले मनोनयनपत्र दर्ता गर्दा मतदाता नामावली ऐन २०७३, प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन ऐन २०७४, प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन नियमावली २०७४, प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका २०८२ र निर्वाचन आचारसंहिता, २०८२ बमोजिम कागजात पेस गर्नुपर्ने सूचना गरिएको थियो । निर्वाचन कार्यालयका अनुसार प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०७९ पछि मकवानपुरमा १४ हजार ६०१ जना मतदाता थपिएका छन् । सबैभन्दा धेरै मतदाता हेटौँडा उपमहानगरमा ७ हजार १६३ थप भएका छन् । मनहरी गाउँपालिकामा एक हजार ४६८, थाहा नगरपालिकामा एक हजार ४१५ मतदाता थपिएका छन् भने बकैया गाउँपालिकामा ८१७, बागमती गाउँपालिकामा ८४०, मकवानपुरगढी गाउँपालिकामा ७४४ र भीमफेदी गाउँपालिकामा ६९३ मतदाता थपिएका छन् । इन्द्रसरोवर गाउँपालिकामा ३७३, कैलाश गाउँपालिकामा ३६३ र रक्सिराङ गाउँपालिकामा २३५ मतदाता थपिएको निर्वाचन कार्यालयले जनाएको छ ।

मतदाता संख्या वृद्धि भएसँगै जिल्लामा मतदान केन्द्र पनि थप गरिएको छ । मतदानस्थल भने साविककै कायम राखिए पनि मतदान केन्द्र १० वटा थप गरिएको सूचनाअधिकारी आचार्यले जानकारी दिए । मतदाता विवरण अनुसार प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ मा एक लाख ५८ हजार ४३५ र निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २ मा एक लाख ५६ हजार ८९९ मतदाता रहेका छन् । जिल्लाभर कुल मतदातामध्ये महिला एक लाख ५३ हजार ३७६, पुरुष एक लाख ६१ हजार ९५३ र अन्य ५ जना रहेका छन् । अर्थात्तथा तथा दाबीवैरोधको क्रममा निर्वाचन कार्यालयले मतदाता सूचीबाट ८८४ नाम हटाएको छ । मृत्यु भएका २१ जना मतदाता तथा दोहोरो नाम रहेका ६८३ जनाको नाम सूचीबाट हटाइएको कार्यालयले जनाएको छ ।

# पुराना राजनीतिक दल सुधिए नयाँ आवश्यक छैन

नेपाली राजनीतिमा नयाँ राजनीतिक सम्भावना र वैकल्पिक राजनीतिको खोजी पछिल्लो एक दशकदेखि भइरहेको छ । राजनीतिक रूपमा व्यवस्था परिवर्तनसँगै र आन्दोलनहरूको मर्म अनुरूप नागरिकमा आउनुपर्ने खुसी र सन्तुष्टि उनीहरूका लागि सपना जस्तै भयो । त्यसैले अहिले देशमा असन्तुष्टि तीव्र छ । त्यही असन्तुष्टिलाई क्यास गर्दै अहिले नयाँ राजनीतिक प्रयत्नहरू भइरहेका छन् । मुख्यतः नागरिक असन्तुष्टिलाई नागरिक आशामा बदल्ने राजनीतिक प्रयत्नका लागि वैकल्पिक राजनीति वा नयाँ राजनीतिक प्रयत्नहरू भइरहेका छन् । वस्तुतः वैकल्पिक राजनीति वा नयाँ राजनीति मुख्यतः यी असन्तुष्टिहरूको सही कारण पत्ता लगाई नागरिकको रोजगार, शिक्षा, स्वास्थ्य, पहिचान र शान्ति जस्ता आकांक्षा पुरा गर्ने राजनीति हो । यो अर्थमा वैकल्पिक चिन्तन केवल राजनीतिक प्रणाली र अर्थतन्त्रको सवाल मात्र होइन । यो आत्मसम्मान साथ बाच्न पाउने सपनाहरूको अभिव्यक्ति र सामाजिक सार्वजनिक चिन्तनको नवीन प्रयोग पनि हो । यो अर्थमा वैकल्पिक राजनीतिको माग स्वाभाविक हो ।



सुरेश मर्दा आधि

नयाँ भनिएका वैकल्पिक राजनीतिक दलहरू विकल्पका रूपमा उदाएका जस्ता देखिन्छन् ।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले आफूलाई वैकल्पिक राजनीतिक पार्टी भन्न सकिरहेको छैन । त्यहाँ पुराना राजनीतिक दलमा स्पेस नपाएका, पुराना दलहरूले समातेको राजनीतिक अपराधीकरणको बाटो र व्याप्त भ्रष्टाचारले गर्दा आजित भएका फ्रस्टेड व्यक्तिहरूले विकल्पका रूपमा आफूलाई उभ्याएका मात्रै हुन् । यिनै नयाँ भनिएका दल छोटो अवधिमा सरकारमा सामेल भए पुरानै दलको नेतृत्वमा बनेको सरकारलाई समर्थन दिए । यी दलले गठबन्धनको वैचारिक र चरित्रलाई समेत ध्यान दिएका देखिएन । एमाले-माओवादी गठबन्धनलाई पनि यी रास्वपालाको समर्थन थियो, १०० दिन नपुग्दै बदलिएको नेपाली कांग्रेस-माओवादी केन्द्र लगायतको गठबन्धनलाई समेत विश्वासको मत दिए ।

रास्वपालाको चरित्र र व्यवहार यसबिच फर्ने अनौठो रह्यो । पुराना दलको बदलामा एक नयाँ राजनीतिक वैकल्पिक शक्ति बन्ने उद्देश्य गरेर चुनाव लडेको यो दल लगत्तै सरकारमा सामेल भयो । सरकारमा सहभागिताका लागि केही समय एमाले र यसका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीसँग निकट भयो । एमाले-माओवादी केन्द्र लगायतको गठबन्धनमा सामेल भयो । त्यहाँभित्र भागबन्डा खोज्यो । आफ्ना कर्तुत छोपन शक्तिशाली मन्त्रालय रोज्यो ।

सभापति रवि लामिछानेको नागरिक कता विवाद, राहदानी, सहकारी ठगी, संगठित अपराध आदि जोगाउन पछिल्लो समय महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय समेत जोडिएको विषयले फर्ने रास्वपालाई षडयन्त्रको राजनीति गर्ने पार्टीको रूपमा चरितार्थ गरेको देखिन्छ । यस्तो जटिल नैतिक तथा राजनीतिक सङ्घटन रास्वपालाई जनताले अनुमोदन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

## दल र नेताले जित्ने तर देश र जनताले सधैं हार्ने ?



नेपालको राजनीति आज एउटा यस्तो विडम्बनापूर्ण नाटक बनेको छ, जहाँ मञ्चमा अभिनय गर्ने पात्रहरू पालेपालो 'विजेता' बन्छन्, तर दर्शकदीर्घामा बसेका आम जनता भने सधैं पराजित भइरहन्छन् । हाम्रा वरपर हेर्नुहोस्, यहाँ को सानो छ ? यहाँ त सबै नेताहरू 'ठूला' छन् । सबै दलका सिद्धान्तहरू 'सदाचारी' छन् । हरेक भाषण 'विकासप्रेमी' छ र हरेक घोषणापत्र 'क्रान्तिकारी' छ । तिनका पार्टीहरू जितिसके फुटे पनि, जुटे पनि ती सधैं 'गतिला' नै रहन्छन् र तिनका कार्यकर्ताहरू आफ्नो नेताको हरेक गल्तीलाई डाकडोप गर्न सक्ने गरी 'इमानदार' देखिन्छन् ।

अहिले त फर्नु नयाँ दलहरूको बाढी नै आएको छ, जहाँ जो पनि आफूलाई वैकल्पिक शक्तिको मसिहा ठान्छ, जो पनि चुनाव जित्ने दावी गर्छ र सबैको उद्देश्य आफ्नो पार्टीलाई एक नम्बर बनाउने नै छ । तर यी सबै स्वघोषित 'महानता' को बीचमा एउटा नमीठो सत्य लुकेको छ- अहिलेसम्म चुनाव धेरैले जित्ने, सत्ता धेरैले चलाए, तर देशले भने कहिल्यै जित्न सकेन । यो एउटा यस्तो चक्रव्यूह हो जहाँ पात्रहरू फेरिन्छन्, अनुहारहरू फेरिन्छन्, तर प्रवृत्ति उही रहन्छ ।

जनतालाई करको बोझले थिच्ने तिनै हुन्, जो चुनावमा 'जनताका सेवक' बनेर भोट माग्नु आउँछन् । राज्यको ढुकुटीमाथि निर्धक्क भ्रष्टाचारको रजाल गर्ने तिनै हुन्, जसले मञ्चमा उभिएर नैतिकताको भाषो प्रवचन दिन्छन् । हाकाहाकी कमिसन खाने र अनेक काण्डहरू मच्चाएर देशको इज्जत लिलाम गर्ने तिनै हुन्, जो आफूलाई प्रजातन्त्रको मसिहा र परिवर्तनको संवाहक भन्न रुचाउँछन् ।

आज देशको अवस्था कस्तो छ ? युवाहरू आफ्नो रगत र पसिना विदेशी माटोमा बगाउनु बाध्य छन् । विमानस्थलमा बाकसमा फर्किएका लासहरूको ताँती देखा पनि तिनै नेताहरूको मन परिँदैन, जसले तिनै युवालाई सडकमा उतारेर क्रान्तिका सपना देखाएका थिए । उनीहरूलाई त मन्त्री बन्नु, बधाई खानु र देशको ढुकुटीबाट कुस्त सुविधा लिनकै ध्यान छ । देशलाई वैदेशिक ऋणको धामिनसक्नु भारी बोकाएर, भावी पुस्ताको थापलोमा समेत ऋणको भारी बोकाउने काम यिनै 'ठूला' भनिएका सत्ताधारी दलहरूले गरेका छन् ।

विडम्बना त के छ भने, यति हुँदाहुँदै पनि फेरि चुनाव उनीहरूले नै जित्ने दावी गर्छन् । उनीहरूकै दल ठूला बन्ने र । सरकार तिनैले चलाउने र ? ओहो ! यहाँ त जो पनि ठूला, जो पनि असल, जो पनि जिज्ञास । तर यो थिति बिग्रेको, नीतिगत भ्रष्टाचारले थिलथिलो

मौन सहमति वा सक्रिय संलग्नता हुन्छ । किनकि तामाग विस्फोट मुक्त पार्ने साहसी, त्यागी र विवेकी नेता को आउला ? कहिले आउला ? सधैं साराले जित्ने पनि देश त जहिले पनि हारेको हारेको हारेकै छ ।

'राजनीति' राज्य सञ्चालन गर्ने नीति हो । यो देश र जनताको सेवा गर्ने नीति हो । तर यहाँ त यो एउटा यस्तो व्यवसाय बनेको छ, जहाँ लगानी चुनावमा गरिन्छ र असुली सत्तामा पुगेपछि गरिन्छ । 'असुली' गर्ने क्रममा भ्रष्टाचार, कमिसन, धन्द, काण्ड जे पनि सामान्य मानिन्छ । यो व्यापारमा तिनै 'उद्योगपति' र जनता केवल 'उपभोक्ता' मात्र बनेका छन्, जसले सदैव महँगो, मर्का, अन्याय र अपावको मूल्य चुकाउनुपर्छ । सरकारी अड्डामा घुसा एउटा सानो कामका लागि चाकडी र जुस बुझाउनुपर्ने बाध्यता अझै हटेको छैन, तर मन्त्रीका भाषणमा भने 'सुशासन' को 'प्रवचन' जारी हुन्छ । यो कस्तो विडम्बना हो, जहाँ सानो कामका लागि फाइल अघि बढ्न पैसा चाहिन्छ र न्याय पाउन पहुँच चाहिन्छ ।

हाम्रो समाजमा एउटा गजबको अन्धभक्ति छ । कार्यकर्ताहरू आफ्नो नेताको भ्रष्टाचारलाई 'चतुःयाई' देख्छन् र अर्को दलको सामान्य गल्तीलाई 'महापाप' । यही अन्धभक्तिको जगमा नेताहरूले आफ्नो साम्राज्य खडा गरेका छन् । शिक्षा र स्वास्थ्यजस्ता मौलिक हकहरू आज बजारमा विक्री हुने सामानजस्तै भएका छन् । गरिवका छोरछोरीले पढ्ने विद्यालयहरू रित्तिए छन् भने नेता र माफियाका लगानी रहेका निजी विद्यालयहरू आलिशान महलमा परिणत भएका छन् । विरामी हुँदा सामान्य उपचार नपाएर मर्ने नागरिक एकातिर छन् भने राज्यकोषबाट करोडौं उपचार खर्च लिएर विदेश सयर गर्ने नेताहरू अर्कातिर छन् ।

के यही हो हामीले खोजेको प्रजातन्त्र ? के यही हो हाम्रा पुर्खाहरूले रगत बगाएर ल्याएको परिवर्तन ? स्रोत र साधनको यस्तो चरम दुरुपयोग भइरहेको छ कि लाग्छ यो देश कुनै साना थलो होइन, बरु केही सीमित व्यक्तिको अंशवण्डामा परेको निजी सम्पत्ति हो । राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाहरू वर्षौंसम्म लम्बिनु, लागत दोब्बर-तेब्बर हुनु तर काम भने कञ्चुकको गतिमा हुनुको पछाडि तिनै 'ठूला' नेता र ठेकेदारको अपवित्र साँठगाँठ जिम्मेवार छ भने कुरा सामान्य जनतालाई पनि थाहा छ ।

देशको यो दयनीय अवस्थाको मुख्य जड भनेको 'नीतिगत भ्रष्टाचार' नै हो । एउटा सामान्य कर्मचारीले घुस खानु त भ्रष्टाचार हो नै, तर संसद र क्याबिनेटबाटै निर्णय गराएर निश्चित व्यापारीलाई फाइदा पुऱ्याउने गरी बनाइने ऐन-कानूनहरू अझ भयानक छन् । यस्ता निर्णयहरूमा सबै दलका 'ठूला' नेताहरूको



नयाँ भनिएका दलले छोटो समयमै देखाएको सत्ता मोह, अकर्मण्यता र अपरिपक्वतालाई जनताले मन पराएका छैनन् । यसले गर्दा दुई प्रकारका मनोविज्ञान विकसित हुन खोजेको छ । एक- नयाँ दलको यस्तो चरित्रले बरु पुरानै पौ ठिक थिए कि, यी नयाँ भनिएकाहरू फर्नु पुराना जितिका पनि भएनन्, पुरानै दल सुधिए हुन्छो भन्ने मनोभावनालाई बल प्रदान गरेको छ ।

दोस्रो- पुराना दल सुनि कुनै सम्भावना छैन, नयाँ दलको पनि हालत, हविगत देखियो । यी गम्भीर विचार, सिद्धान्त र एजेन्डाप्रति प्रतिबद्धता बढी सत्तालोभ, पुपुलिसि र हावादारी देखिए । तसर्थ गम्भीर र संवेदनशील प्रकृतिका वैकल्पिक दलको स्पेस र आवश्यकता पूरा भएन भने निराशा बिच नेपाली कांग्रेसमा गगनको विद्रोहले फर्ने पुराना दलहरू प्रति आशा जगाएको छ ।

पुराना दल सुनि पछि । यदि पुराना दल नसुनि, नयाँ भनिएकाको चरित्र अझै कमजोर, सन्दिग्ध हुने र आफूलाई लोकतन्त्रको हिमायती ठान्ने नेपाली कांग्रेसले जुटको आकार लिन नसक्ने हो भने लोकतन्त्र कसरी चल्छ ? देश कसरी बन्ला भन्ने चिन्ता छाएको छ । यो कोणबाट हेर्दा देशमा एक प्रकारको राजनीतिक रिक्तता वा शक्ति शून्यताको अनुभूति स्वाभाविक हुन्छ ।

यहाँसम्म सबैले बुझनुपर्ने कुरा के छ भने राजनीतिक समस्याहरूको समाधान निरपेक्ष हुँदैन समयसापेक्ष हुन्छ । विकल्प आफै निर्बिकल्पक रूपमा कहिल्यै रहँदैन त्यो पनि विकल्पहरूको लामो तर्तिया असल मध्य असल चयन गर्ने हो । समय गतिशील छ, समाज

गतिशील छ, समस्या र समाधानहरूपनि गतिशील नै हुने कुरा नै प्रगतिवादी मान्यता हो । यदि कसैले एउटै कुरालाई सधैंको लागि निरपेक्ष विकल्पको रूपमा प्रस्तुत गर्छ भने त्यसले समय, समाज वा वस्तुको गतिशीलतालाई नबुझेको वा बुझ्न पचाएको ठहर्छ । नेपाली राजनीतिमा हाल रहेको कल्पित आचरणलाई चिर्न युवा कर्गसले जुन जागरुकता देखायो यो नै अहिलेको विकल्प प्रस्तुत भइरहेको छ ।

पुराना दलहरू भित्रको विद्रोहले एकाध व्यक्तिले बाँचुन्जेल नेतृत्व गर्ने एकाङ्गी प्रणालीलाई प्रश्न मात्रै गरेन । यसले राष्ट्रिय राजनीतिमा सुधारको प्रारम्भ पनि गर्यो । पुराना राजनीतिक दलहरू प्रति उठेका प्रश्नलाई चिन्तनको स्वरूप ग्रहण गर्ने सामर्थ्य पनि राख्यो । तर अझै केही व्यक्तिका कारण राजनीतिको भाष्यलाई तोडमोड गरेर समय, काल परिस्थितिलाई दोष थुपार्दै व्यक्तित्व स्वार्थका आडमा लामो विरासत र ठूलो आन्दोलनको जगबाट उठेको राजनीतिलाई नयाँ पुस्ताको हातमा जिम्मा नलगाई विसर्जनको बाटोमा लैजान खोजिँदै छ, त्यसो हुनु हुँदैन ।

आजको पुपुलिजमाई काउन्टर गर्न सक्ने र अनुभवी एउटा भरपर्दो पुस्ता पुराना राजनीतिक पार्टीभित्रै छन् त्यसको खोजी पहिचान हुनुपर्छ । ती सामाजिक प्रजातन्त्र र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको मूल्य बोकेका व्यक्ति हुन् । सबैजसो पार्टीमा नयाँ नेतृत्वको 'स्वर्ण आरु' भरइरह्दा समयको पदचार् बुझेर अब कुर्सि छाड्दा पुराना नेताहरूको राजनीति संकेत । फर्ने उनीहरूको योगदानले राजनीतिमा अर्को ढँटा थपिन्छ । इतिहासले सम्मानपूर्वक सम्झनेछ ।

(सम्भार: रातोपार्टी)

मकवानपुर प्रहरी		एम्बुलेन्स सेवा	
प्रहरी कन्ट्रोल:	१००	नेपाल रेडक्रस:	५२०७११, ९८५४०२६९४२
जिल्ला ट्राफिक:	५२०४९९	हेटौँडा अस्पताल:	५२०३०५
वडा प्रहरी:	५२०२९९	परिवार नियोजन संघ:	५२०७५९८५८५०५४००
पशुपतिनगर इलाका:	५२०४९८	मनहरी रेडक्रस:	९८५४१०४८२९१
पालुङ इलाका:	६२०४७६	छतिवन रेडक्रस:	९८५६९२२९११
मनहरी इलाका:	९८५४०९०९६९	भीमफेदी रेडक्रस:	६२०६९९
इलाका फापरवारी:	६२९९८०	पालुङ रेडक्रस:	९८५४२०४०१
इलाका भीमफेदी:	६२९४६२	बजबाराही रेडक्रस:	९८५४३०२९८४
इलाका टिंगन:	९८५४२९९३६९	सहकारी अस्पताल:	०५७५२३५८७, ९८५६९९९९४
चौकीटोल चौकी:	९७४२५४५०१	बसामाडी एम्बुलेन्स:	९८५४२९७५७९
चित्लाङ चौकी:	६२२०००	बाणेश्वर यन्त्र:	१०१
चौघडा चौकी:	९८५४०५४६०४	बाल हेल्थलाइन नेपाल:	१०९८
नेवारपानी चौकी:	९७५४०००२९९	माइती नेपाल:	५२९०५०
फाखेल चौकी:	९८५४०३१३९८	अपाङ्ग बाल अस्पताल:	९८५४२९६४४५
पदमपोखरी चौकी:	९८५४०९९७८९		

### भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०८२ माघ ८ गते बिहीबार २२ जनवरी २०२६ । चतुर्थी, माघ शुक्लपक्ष ।  
पोहेलागा ११४६ ने.सं. । सूर्योदय ६:५७ सूर्यास्त ५:३५ ।

आजको राशिफल			
मेघ	: रमाइलो यात्रा हुनेछ	तुला	: धार्मिक आस्था बढ्नेछ
वृष	: धन कमाउने योग परेको छ	शुक्र	: कल्याणकारी कर्मको अवसर मिल्नेछ
मिथुन	: पश्चात्ताप लाग्नेछ	धनु	: अधिक परिश्रम गर्नु पर्नेछ
कर्कट	: शारीरिक आलस्यता बढ्नेछ	मकर	: मेहनतको फल पाइनेछ
सिंह	: सकारात्मक सोचाइ रहनेछ	कुम्भ	: कार्यभार र व्यस्तता बढ्नेछ
कन्या	: दया मायाका कार्य हुनेछन्	मीन	: व्यापार-व्यवसाय सामान्य रहनेछ

(सम्भार: न्यूज अफ नेपाल)



